

Naturvernforbundet
i Grenland

ÅRSMELDING 2025

NATURVERNFORBUNDET I GRENLAND

*Bilde fra Langesundsfjorden, tatt fra Stathelle. Onsdagsregatta med Brevik Seilforening.
Foto: Sissel Solberg*

Naturvernforbundet har lenge kjempet mot overfiske og forurensning langs kysten, og 2025 ble året hvor tilstanden i Oslofjorden virkelig kom i fokus.

På tampen av 2024 kom først gladmeldingen om at Sparebankstiftelsen DNB vil støtte Naturvernforbundets arbeid i Oslofjorden. Deretter fulgte regjeringen opp med blant annet å innføre nullfiskeområder for å styrke fiskebestandene og økosystemet. Dette viser at innsatsen vår nytter, og arbeidet med å redde Oslofjorden fortsetter.

2025 har også vært preget av diskusjoner rundt kraft og energiforbruk. Naturvernforbundet i Grenland har tatt en aktiv rolle, og vi har forsøkt å rette fokuset mot det vi mener er de gode løsningene.

Prioriterte saker

Årsmøtet vedtok at vi i 2025 skulle ha hovedfokus på følgende saker (se Aktivitetsplan for 2025):

- Skogvern
- Arealinngrep på bekostning av naturmangfold
- Samferdsel
- Energispørsmål
- Industriforurensing og opprydding av “gamle synder”
- Bruk/forbruk/klesbyttedag
- Vern i Oslofjorden og arbeid med nedbygging av strandsonen

Vi har etter beste evne jobbet med saker innenfor disse områdene.

Organisatorisk

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 04.03.2025 på Friluftslivets hus/DNTs lokaler i Torggata 15, Skien.

Årsmøtet ble gjennomført med behandling av blant annet regnskap, årsmelding og valg. Det var 13 medlemmer til stede på årsmøtet. Årsmøtepapirene er tilgjengelig på lokallagets nettsider.

I forkant av årsmøtet innledet Helga Lerkerud, fra Naturvernforbundet sentralt, om norsk oljepolitikk.

Styret

Styret har hatt 12 styremøter i 2025, og har bestått av

Leder: Saskia Wanders

Kasserer: John Øivind Selmer

Styremedlem: Sissel Solberg

Styremedlem: Torstein Fjeld

Styremedlem: Tone Skau Jonassen

Vara: Espen Ihlen

Vara: Rolf-Steinar Olssen

Vara: Roy Magnussen

Vara: Anja Hertzberg

Vara: Anne Margrethe Scheffler

Hele styret er på valg i 2026

Valgkomité har bestått av Anne Mjelva og Marit Schulstok

Revisor i 2025 har vært Stein Helleborg

Roy Magnussen døde dessverre uventet 26. september. Han rakk å sette spor etter seg med optimistisk engasjement og mye naturkunnskap. Han vil bli savnet.

Medlemmer

Naturvernforbundet i Grenland hadde per 31.12.2025 539 medlemmer. Dette er en nedgang på 67 medlemmer sammenlignet med 2024.

Inkludering og rekruttering

Naturvernforbundet skal fram mot 2030 jobbe for å bli en bred folkebevegelse for natur og klima. I lokallaget har vi arbeidet med inkludering og rekruttering ved å blant annet:

- Arrangert åpne møter i form av Klimakafe sammen med BKA i Skien
- Oppdatert hjemmesidene våre på nettet og Facebook og jevnlig sende ut medlemsmail og -sms
- Planlagt inspirasjonsmøter (første møte ble gjennomført i Skien 19.01.2026)

Samarbeid med andre organisasjoner:

- Samarbeidet med BKA om Klimakafe (hver andre torsdag i måneden) og andre naturgledearrangementer
- Samarbeidet med FNF (Fellesforum for Natur og Friluftsliv i Telemark) i flere saker; strandsone, skogvern, vindkraft m.fl.
- Samarbeidet med MDG, BKA og Syklistforeningen om klesbyttedag 26.04.2025
- Prestegårdshagene. Samarbeid om en lokal klimakafe
- Grenland friluftsråd og Skien kommune

Representasjon på andre nivå og organisasjoner

Saskia Wanders representerte Naturvernforbundet i Grenland i Naturvernforbundet i Telemark. Hvert lokallagsområde har minst en representant i fylkestyret.

Saskia Wanders representerte Telemark i Landsstyret av Naturvernforbundet i 2025, og var medlem i Energiutvalget nasjonalt. Hun har også vært representant for Naturvernforbundet i Telemark i FNF.

Flere av styrets medlemmer er aktive i andre foreninger som jobber med miljøspørsmål.

Økonomi

I 2025 endte vi med et overskudd på kr 51 578,83 takket være at vi fikk refundert våre utlegg fra Miljøverndepartementet i forbindelse med Bunestoppen. Andelen vår var alt i alt 61 669,16 kroner.

Utvikling i lagets egenkapital:

31. desember 2024: 51.831 kroner

31. desember 2025: 103 410 kroner

Miljøpolitisk arbeid

Naturvernforbundet i Grenland har jobbet med følgende prioriterte saker i 2025:

Samferdselspolitikk

NVG ønsker å trappe ned byggingen av firefelts motorveier hvor veinormalene ikke krever det (jfr. E18 Bamble-Tvedestrand), og å trappe opp jernbaneforbindelsene mellom våre store byer og landsdeler slik at vi kan få overført trafikk fra bil og fly til jernbane. Da kreves høy hastighet og bygging av nye dobbeltspor for høy hastighet.

- Bybane i Grenland: Arbeidet med å få bybane til Grenland ble fortsatt i 2025 med blant annet 1. maiparole, leserinnlegg i lokalpressen og møter med politikere og andre interessenter.
- Torstein Fjeld jobber mot sentrale aktører i samferdselspolitikken, og som leder av samferdselsgruppa i BKA deltok han 6. nov. i en åpen høring på samferdselsdelen av statsbudsjettet for 2026 i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget.

Energi

Våren 2025 inviterte vi natur-, miljø- og friluftslivsorganisasjoner, næringsliv og politikk til å bli med på en "Kraftallianse". Bakgrunnen er det varslede kraftunderskuddet i regionen, og de konsekvenser det kan få for arbeidsplasser og næringsliv. Naturen og naturmangfoldet havner under press når behovet for oppgradering av nettkapasitet, og etablering av alternative kraftkilder som vind- og solkraftverk øker. Målet var å se om det fantes noen prinsipper vi kunne omforenes og stå sammen om. I den forbindelse ble det arrangert 3 møter.

Naturvernforbundet hadde fokus på utfordringer ved effektivisering av vannkraftanlegg og vi ønsker oss ikke nye anlegg.

Vi har videre hatt fokus på de gode eksemplene om energieffektivisering og økonomisering og fremsnakket solceller på grå arealer.

- Høringsuttalelse Fossum Solcellepark (april) Vi uttalte oss mot, og ba om nærmere kartlegging av naturverdier og oppfølging av virkninger på nærområdene hvis tillatelse ble gitt. Anlegget ble vedtatt av Skien kommune, og konsesjon innvilget av NVE i desember. Bygging har ikke begynt i 2025
- Solkraftpark på Solum i Skien. Vi har vært representert på orienteringsmøte. Generelt er vi mot bygging av solceller på naturområder og dyrkbar mark. Uttalelse er sendt.
- Nye høyspenttraseer i Bamble i forbindelse med ny trafostasjon ved Frier-Vest: En av skogeierne som var berørt ba oss med på å hindre helt nye 90-meter kraftgater gjennom skogen. Vi deltok på noen møter, og traseene ble i omfang redusert en god del takket være skogeierne selv. Flott initiativ og spennende samarbeid.

Oslofjorden (og tilstøtende fjordarmer)

Plastpellets i Frierfjorden

Ineos Bamble har foretatt de planlagte oppryddingene i 2025, og har planer om å fortsette arbeidet. Vi beholder kontakten og dialogen.

Tildeckingsprosjektet i Gunneklevfjorden er nå fullført. Prosjektgruppa i Norsk Hydro har orientert oss, og alt tyder på at det er vellykket. Det blir oppfølging av tilstanden i Gunneklev i

noen år framover og vi holder kontakten med prosjektgruppa om det, og vi kan komme med ønsker og råd.

Oslofjordprosjektet: Gaven fra Sparebankstiftelsen DNB gjør det nå mulig å arbeide enda mer aktivt for en friskere Oslofjord. Vi i Grenland deltar i prosjektet, og i begynnelsen av 2026 har vi arrangert en Klimakafé dedikert til temaet. Fokuset på strandsonen og Oslofjorden er også med oss i alle uttalelser der dette er relevant.

Strandsonen

Vi har lokalt jobbet mot nedbygging av strandsonen i flere år. Aktivitet i strandsonen er en av årsakene til problemer, og nå har flere jurister jobbet med å klargjøre forskjellen mellom jus og politikk. Dette betyr i praksis at mange dispensasjonssøknader for inngrep i strandsonen ikke skal avgjøres av politikerne, men av administrasjonen i kommunen. Statsforvalteren har i 2025 statuert eksempler på dette.

Klager på hogst

I 2025 har vi fulgt opp hogst på Eidanger i Porsgrunn, nærmere bestemt eiendommen gbnr. 51/49. Klagen ble sendt til skogeier med kopi til kommunen og til Nortømmer, firmaet som var ansvarlig for hogsten. Statnett var også involvert, samt Bane NOR. Reglene var etter vår mening brutt på flere punkter. Området er tildels godt kartlagt, og ny kartlegging var i arbeid da hogsten ble utført. Flere viktige arter var registrert, f.eks furugadd (ulovlig å fjerne), eik med omkrets 2.2m, og den utvalgte naturtypen "åpen grunnlendt kalkmark". Nortømmer mente de hadde fulgt reglene og at de ikke var informert om pågående kartlegging. Statnett har aldri svart. Saken ble sendt inn til skogutvalget i Naturvernforbundet sentralt, uten noen tilbakemelding.

Arealsaker og Naturmangfold

Her arbeider vi med mange saker i løpet av året. Noen er fortsettelser fra tidligere år, noen er påbegynt og fortsatt i arbeid og noen ble avsluttet i 2025. Under følger en liste i stikkordsform (forsøksvis tematisk, og ikke kronologisk, satt opp):

- Naturtypekartlegging. Statsforvalteren ba oss om innspill. Hele Grenlands kalkområde var prioritert kartlagt i 2025.
- Mule sykehjem - invitert til å bidra med innspill/råd til et konsulentarbeid om utearealene
- Befaring på Brekka gård ifbm. etablering av salamanderdam
- Befaring i forbindelse med tips om mulig salamandre på Herre
- Langøya besøkssenter - vi ønsker oss "sporløs" turaktivitet, ikke kommersiell utnyttelse av Langøya.
- Kommunedelplan for naturmangfold Skien (fullført i 2026)
- Kommunedelplan for naturmangfold Bamble (fullført i 2026)
- Kommuneplanens arealdel 2027-2039 Bamble kommune - innspill til planprogram og planarbeid (fortsetter i 2026)
- Bunestoppen - saken fortsetter. Uttalelse vedr. lysløype. Reg.planen for utbygging ble stanset av Statsforvalteren/KDD. Bamble vil gjøre ugyldighetsøksmål mot Staten. Krefter i Bamble ønsker fortsatt utbygging. Anmeldelse i fbm. ulovlig trefelling m.m.
- Asdalsstrand, Bamble - uttalelse til reguleringsplan

- Rørakollen, Porsgrunn - uttalelse til reguleringsplan
- Tangvald, Bamble - uttalelse til reguleringsplan
- Google-anlegget Skien - bla. solceller på tak, søknad om støy og utslipp ved drift, flere uttalelser er sendt
- Flytende solcelleanlegg ved Skien havneterminal
- Ny trafostasjon i Porsgrunn
- Spenningsoppgradering Vestfold og Grenland - med nye kraftlinjetraseer gjennom Porsgrunn og Bamble.
- Frier-Tråk: Reguleringsplanen er forlengst vedtatt, men vi har uttalt oss mot nedbyggingen av naturen. Kaiarbeidene i området Frier-Vest er fullført.
- Langrønningen: Her har vi bedt Bamble kommune om oppfølging ved undersøkelser av vannkvalitet og fisk i Osmundsvann. Fortsatt ikke utført. Det har vært en ny reguleringsplan på høring like ved, og vi vet det er planer om å utvide området. Viktig å følge opp i 2026 også.
- Vi har uttalt oss mot utbygging på Sviakollen, Hydrostranda, Bamble. Denne saken fortsetter og det utarbeides naturkartlegging for en ny runde med reguleringsplan.
- Vi har uttalt oss om utbyggingen ved Bryggevannet i Skien. Her er det pæling i forurenset sjøbunn som har bekymret oss. En plan med strenge forebyggende tiltak ble fremlagt. Miljørapporten fra borekaks viste få forurensinger.
- Vi gikk i mot planer om bygging av en DNT hytte ved Mikaelshula Skien. Skien kommune var enig med oss og avslo søknaden.

Gummigranulat fra fotballbaner

Hvert år slippes det rundt 1500 tonn gummigranulat fra norske fotballbaner. Prøver viser at granulatet inneholder helse- og miljøskadelige stoffer som PAH, ftalater, benzotiazoler, bisfenoler og tungmetaller. Gummigranulat skal utfases i løpet av åtte år.

Vi har dokumentert manglende oppsamling av granulat og dårlige løsninger for oppsamling ved flere av fotballanleggene i vårt område. Vi har forsøkt oss på dialog med klubbene om saken. I den forbindelse er vi blitt invitert til å delta på samlinger hvor klubbene har drøftet og vist fram nye løsninger.

Spesielt PORS fotballklubb har invitert oss til å følge deres prosjekt for både nye banedekker og andre gode miljøtiltak som Geotermos for energi til undervarme på banen, solcellepaneler m.m. Vi har støttet slike tiltak offentlig og berømmet planene.

Arrangementer

Lokallaget har arrangert

I 2025 gjennomførte vi ni Klimakafe-kvelder i samarbeid med Besteforeldrenes Klimaaksjon Telemark:

Februar: Arne Nævra snakket om "Naturen og oss", som også er tittelen på hans siste bok. Mange tankevekkende beskrivelser.

Mars : "Togferie" med Kristian Skjellum Aas (fra Naturvernforbundet), som også er tittel på hans bok. Mange gode tips for en miljøvennlig reisemåte

April : "Økotopia" på sporet av en ny naturforståelse....med generalsekretær Andrew P. Kroglund fra Besteforeldrenes klimaaksjon.

Mai : Sabima, representert med Sabima sin nye generalsekretær Einar Wilhelmsen. Presentasjon av Sabima som organisasjon, kartleggingsbehov av naturen, og hvordan det skjer.

Juni : "Sammen om maten" med Andre Thronsdén fra "Den grønne nabo". Informasjon og inspirasjon om dyrking i enkle former i nærmiljøet, og gode matvaner.

September: Naturmangfoldplan for Skien kommune. Status. Ved Jonas Haugen og Sigbjørn Hjelseth Skien kommune.

Oktober: Sirkulær økonomi innenfor planetens tålegrenser. Med Per Hjalmar Svae BKA Rogaland.

November: Hvordan skape en bærekraftig økonomi? Med professor Arild Vatn fra NMBU.

Desember: Samtalekveld om hva vi er opptatt av med tanke på klima, natur og vår velferd, etter innledninger fra BKA og NVG.

Antall tilhørere på klimakafeene har variert mellom 15-50 personer.

Samarbeid med MDG, BKA og Syklistforeningen om klesbyttedag 26.04.

"Lag din egen blomstereng" i samarbeid med Prestegårdshagene 07.05.

Lokallaget har deltatt på følgende arrangementer

- 18.01: "Hele Norge bålet" på Landmannstorget
- 19.03: Bypakke Grenland - informasjonsmøte
- 07.04: Årsmøte i Naturvernforbundet i Telemark. Vi deltok med 4 representanter
- 24.4. Fensdagene
- 28.4: Infomøte om mulig etablering av "Grenland elveforum", etter initiativ av Ida Hvoslef
- 1.5: 1.mai-tog i både Porsgrunn og Skien
- 25.05: Friluftsfest v/ Grenland Friluftsråd ved Åletjern i Skien
- 31.05: Klimafestival, i Skien

- 01.-04.06: Industriuka, i Porsgrunn
- 18.06: Åpning av renseanlegget for CO₂ ved Heidelberg i Brevik
- 30.08: Stå opp! - landsdekkende markering i fbm. Stortingsvalget 2025
- 22.10: Orienteringsmøte om oppgradering av linjenett og ny trafo
- 22.10: Møte om Oslofjordprosjektet i Sandefjord
- 27.10: Møte med REIN ang. Solcellepark på Solum sammen med energiutvalget i Naturvernforbundet
- 28.10: Møte med Hydro for orientering om siste fase i tildekkingsprosjektet i Gunneklevsfjorden.

Aktivitet i media

Naturvernforbundet i Grenland har vært synlige i media i året som har gått, og har blant annet hatt flere medieoppslag/leserbrev på trykk:

- Intervjuet av Varden ifbm. reguleringplan for Asdalstrand
- Flere intervju og leserinnlegg, både lokalpresse og NRK Dagsrevyen i forbindelse med Bunestoppen - både om reguleringsplanen og den ulovlige trefellingen
- Klesbyttedag i Varden
- Intervjuet av NRK Telemark ifbm. Bjorstaddalen
- Intervju i fbm. Statsforvalterens anmeldes av Nye Veier (ødelegging av naturverdier ved den nye Grenlandsbrua)
- Flere leserinnlegg om samferdsel i lokalavisene